

Kompensace přerušení radioterapie u pacienta s karcinodem orofaryngu

Zdeňka Pechačová¹, Radka Lohynská², Tereza Drbohlavová¹

¹Ústav radiační onkologie 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha

²Onkologická klinika 1. LF UK a Fakultní Thomayerovy nemocnice, Praha

U skvamocelulárních karcinomů je radioterapie často primární léčebnou metodou a prodloužení celkové doby léčby zářením může zhoršovat léčebné výsledky. K dosažení maximálního přínosu pro pacienty je proto nezbytné uplatňovat doporučené postupy ke kompenzaci přerušení ozařovací série. Prezentovaná kazuistika popisuje rozvahu v případě delší pauzy v léčbě u pacienta s pokročilým karcinodem orofaryngu a komplikacemi při četných komorbiditách.

Klíčová slova: radioterapie, časový faktor, účinnost léčby.

Compensation for interruption of radiotherapy in a patient with oropharyngeal cancer

In squamous cell carcinomas, radiotherapy is often the primary treatment modality and prolonging the overall radiotherapy treatment time may lead to inferior treatment outcomes. Therefore, to achieve maximum benefit for patients, it is essential to apply recommended practices to compensate for interruptions in the radiation series. This case report describes the management of a prolonged pause in treatment in a patient with advanced oropharyngeal cancer and complications from multiple comorbidities.

Key words: radiation therapy, time factors, treatment effectiveness.

Úvod

Radioterapie představuje jednu ze základních metod léčby onkologických onemocnění a uplatňuje se v kurativních, neoadjuvantních, adjuvantních nebo paliativních indikacích dle léčebných protokolů (1, 2). Pravděpodobnost vyléčení závisí na řadě faktorů na straně nádoru, na straně pacienta a na parametrech léčby – v radioterapii se jedná o techniku radioterapie, frakcionační schéma, celkovou dávku záření, celkovou dobu léčby nebo současnou aplikaci chemoterapie (1, 3, 4). Časový faktor hraje v radioterapii klíčovou roli, což je dobře potvrzeno zejména u skvamocelulárních karcinomů – celková doba trvání radioterapie patří mezi významné prediktivní faktory efektu léčby zářením a je spojena s lepší lokální kontrolou i s vlivem na přežití pacientů (4, 5, 6). Zásadním způsobem aplikace časového fakto-

ru v radioterapii představuje zejména zamezení prodloužení ozařovací série s využitím doporučených postupů kompenzace přerušení ozařovací série (7, 8).

Prodloužení celkové doby léčby může nastat z více důvodů – technické příčiny (přerušení provozu přístroje z důvodu plánované nebo neplánované odstávky), státní svátky, faktory na straně pacienta (zvýšená toxicita léčby, komorbidita, dopravní komplikace), personální důvody na straně pracoviště (personální nouze, zvýšená nemocnost) (4, 8, 9).

Rozvaha o závažnosti možných dopadů přerušení radioterapie a o nutnosti kompenzovat pauzu v léčbě probíhá na podkladě základní diagnózy, histologického typu, rozsahu onemocnění, léčebného záměru (kurativní/paliativní) a celkového stavu pacienta i dle preferencí a časových možností pacienta.

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

Práce byla podpořena interním grantem Fakultní nemocnice Bulovka – č. grantu 21.23-IGS04-24 a MZ ČR – RVO (FNBuL, 00064211).

Cit. zkr: **Onkologie**. 2025;19(3):165-168

<https://doi.org/10.36290/xon.2025.032>

Článek přijat redakcí: 20. 3. 2025

Článek přijat k tisku: 4. 4. 2025

MUDr. Zdeňka Pechačová, Ph.D.

zdenka.pechacova@bulovka.cz